

לדבר שאינו בעולם מי אמר –

Did he say; to something which does not exist

OVERVIEW

The גמרא assumes that it is more difficult to be מקנה to a לעולם than to be מקנה something which is לעולם. Our תוספות explains what this assumption is based on and how it applies to ר"מ.

הך סוגיא אליבא דרב הונא קיימא¹ דאית ליה אדם מקנה דבר שלא בא לעולם –

This discussion (which states that it is easier to be מקנה a לעולם than to be מקנה something which is לעולם), **is according to רב הונא who maintains that a person can be** - דשלב"ל a מקנה

ולא לדבר שלא בא לעולם –

But he cannot be מקנה to a דשלב"ל –

רב הונא proves the abovementioned according to תוספות:

דבהאשה רבה (יבמות צג,א) אית ליה גבי פירות דקל² משבאו לעולם אינו יכול לחזור בו –

For in רבה רבה, we find that רב הונא maintains regarding the fruits of a tree, that once the fruits exist he cannot recant (this is a case of דשלב"ל) -

ובפרק מי שמת (בבא בתרא דף קמב,א) קאמר רב הונא דהמזכה לעובר אף לכשתלד לא קנה –

In פרק מי שמת, however, רב הונא rules that one who grants something to a fetus, the עובר does not acquire it even after the woman gives birth to the child (this is a case of דשלב"ל), proving that אין אדם מקנה לדשלב"ל.

רב הונא presents an opposing view (to רב הונא):

ורב נחמן הוי איפכא מדרב הונא דאית ליה התם לכשתלד קנה –

And רב נחמן maintains the opposite of רב הונא, for ר"נ maintains there (by the אדם מקנה לדשלב"ל) (indicating that קונה/child is עובר), that when she gives birth the עובר (עובר),

ובהאשה רבה (יבמות צג,א) קאמר רב נחמן אף משבאו לעולם יכול לחזור בו³ –

In פרק האשה רבה, however, רב נחמן rules (regarding the פירות דקל) that even after the trees bore the fruit, he may retract, indicating that א"א מקנה דשלב"ל.

¹ The ruling of רב הונא (אמר רב) was stated by מעמ"ש.

² רב הונא rules there that if someone sold the future fruits that the tree will bear (he may retract the sale before the tree bears fruit, however), after the tree bears fruit he cannot retract and the sale is valid. This indicates that he maintains אדם מקנה דשלב"ל.

³ רב נחמן maintains that it is more important that the recipient exists (than that the item exists), while ר"נ maintains it is more important that the item exists (than that the recipient exists). See (end of) footnote # 7 and 'Thinking it over' # 1.

asks: תוספות

ואם תאמר מהיכא שמעינן ליה לרבי מאיר דאדם מקנה דבר שלא בא לעולם –

אדם maintains that ר"מ And if you will say; and from where do we know that
- מקנה דשלב"ל

היינו מההיא דקתני (שם צג,ב) לאחר שתתגיירי ושתשתחריי מקודשת⁴ -

It is from that ברייתא which states if a man says to a woman, 'you are מקודשת to me after you will convert (she is now an עכו"ם) or after you will be freed' (she is now a כנענית) the rule is that if she converts or is freed she is מקודשת to him; so -
מההיא גופא שמעינן נמי דאדם מקנה לדבר שלא בא לעולם –

From that very same ברייתא we also know that ל' אדם מקנה לדשלב"ל -

דהא קתני לאחר שאתגייר לאחר שאתחרר דמקודשת⁵ -

For the ברייתא states if he says to a Jewish woman, be מקדושת to me after I will convert or after I will be freed (he is an עבד כנעני), she is מקודשת to him. Why does our גמרא state that according to ר"מ we may only assume that אדם מקנה דשלב"ל, but not אדם מקנה אדם also states that אדם maintains that ל' ר"מ that states that ברייתא the same, לדשלב"ל, when the same, לדשלב"ל.

answers: תוספות

ויש לומר דעובד כוכבים ועבד איתנהו בעולם אלא שמחוסרים גירות ושחרור -

And one can say that an עכו"ם and a slave are בעולם, they are just lacking the process of גירות and שחרור -

ולא דמו לנולדים דליתנהו בעולם כלל⁶ -

And they cannot be compared to unborn children, who do not exist at all.

anticipates the following question: תוספות

ואף על גב דילפינן מינה דאדם מקנה לרבי מאיר פירות דקל ולא מפלגינן -

And even though we derive from this ברייתא that ר"מ maintains regarding עכו"ם and we do not distinguish and say that the אדם מקנה that פירות דקל a דשלב"ל ל' אדם מקנה that פירות דקל and we do not distinguish and say that the עכו"ם! Why do we make the distinction only regarding ל' דשלב"ל, but not regarding ל' דשלב"ל?

replies: תוספות

⁴ This is a case of a דשלב"ל; for the woman (in the process of קידושין) is מקנה herself to her husband (she belongs to him and no one else). However the item that she is being מקנה (namely herself) is not בעולם, for currently she cannot belong to him until she is מתגייר or משתחרר.

⁵ This is a case of ל' דשלב"ל; for the man is the one who is קונה the אשה, and currently he is not בעולם since in his present status he cannot acquire her until he is מגייר or משתחרר.

⁶ Therefore even though ר"מ maintains that if the עכו"ם ועבד say שאתחרר ושאתגייר she is מקודשת, that does not prove that אדם מקנה לדשלב"ל, for the man does exist presently.

היינו משום דאית לן למימר דקאי בשיטתיה דרבי אלעזר בן יעקב דאמר (קידושין סב, ב) –
That is because we can say that ר"מ follows the view of ראב"י who maintains -
האומר פירות ערוגה זו מחוברין⁷ יהיו תרומה על פירות ערוגה זו התלושין –
One who says, 'the produce of this row which is still growing shall be תרומה
for the produce of this other row which was harvested -

לכשיביאו שליש ויתלשו דבריו קיימין:

When the growing row will reach (at least) a third of their growth, and will be harvested⁸; his words are valid, and they become תרומה for the other row which was harvested previously.

SUMMARY

מקנה, either a רב נחמן and רב הונא have opposite views as to where it is easier to be, either a מקנה דשלב"ל (ר"ה), or (ר"נ) לדשלב"ל. We find that ראב"י clearly maintains לדשלב"ל.

THINKING IT OVER

1. Why did not אמימר answer⁹ that he follows the view of רב נחמן?¹⁰
2. How is the case of לכשיביאו שליש (in which the פירות are at least sprouting) similar to פירות דקל (which do not exist at all)?¹¹

⁷ Produce which is growing is not מחוייב in תרומה and cannot be set aside as תרומה. Produce which did not grow a שליש is not considered produce at all. The פירות of the המחוברין זו ערוגה are not considered פירות at all. They are a אדם מקנה דשלב"ל. ראב"י maintains that they can eventually become תרומה, proving that לדשלב"ל. Once we know of a תנא who clearly maintains that לדשלב"ל אדם we can assume that ר"מ, who maintains by the שפחה that she is מקודשת לאחר שתשתחרר indicating that ר"מ maintains a similar (albeit not the exact same) ruling, he may also maintain that even if it is completely לעולם לא בא דקל (or פירות ערוגה) one can also be מקנה it even though it is a דשלב"ל. However regarding לדשלב"ל where we do not find explicitly that any תנא maintains that אדם מקודשת לאחר שאשתחרר that ר"מ maintains by an עבד that she is מקודשת לאחר שששתחרר, therefore we may not infer from the fact that ר"מ maintains אדם, since the עבד is בעולם (and is different from an עובר who is not בעולם). [In addition since we are following here the view of רב הונא, who maintains that it is more difficult to be דשלב"ל a דשלב"ל (a דשלב"ל) to פירות דקל, than to make the transition from עבד (which is a case of לדשלב"ל) who is בעולם to נולדים who are not בעולם.]

⁸ The words of לכשיביאו שליש ויתלשו are part of his statement.

⁹ See footnote # 3.

¹⁰ See בל"י אות שכ and נח"מ.

¹¹ See נח"מ.